

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Instructiune

pentru executarea statutului provisoriu despre alegerea corpurilor reprezentative, a oficialoru cercuale si comunale in fundulu reg., aprobatu de Maiestatea Sa cu resolutiunea pré inalta din 22 Martiu 1869.

A. Conscrierea alegatorilor.

§ 1. Comitetele insarcin6za pe magistrat6 s6u oficiolate cu conscriptiunea alegatorilor dupa prescrierea §-lui 2 din statutulu provisoriu si le defige unu terminu amesuratu pentru executarea ei.

§ 2. Magistratetele (oficiolatele) compunu atatea comisiuni de conscriptiune, cate socotescu a fi necesarie pentru ajungerea scopului. Fiacare comisiune conscriet6ria are unu conducatoriu si unu actuariu si trei asistenti.

Conducatoriulu se i6a din gremiulu respective-loru oficiolate cercundariale (magistrate, oficiolate), actuariulu din subpersonalulu aceluia, totusi se p6te aplica c6 actuariu in fiacare comuna si notariulu localu. Pe cei trei asistenti ei alege in t6ta comun'a deosebitu comunitatea de acum.

In orasi6le cele mai mari se potu infintia d6ue si dupa recerintia mai multe comisiuni conscriet6rie, totusi lucrarile lor in fine trebuie se se compuna intr'un'a.

§ 3. Conscriptiunea alegatorilor se execut6za publice, in comuna si pe spesele ei.

§ 4. Conscriptiunea are se stator6sca inainte de t6te totalitatea tuturor membrilor contribu6nti. Aici se iau afara toti aceia, cari dupa § 4 alu stat. prov. suntu eschisi dela dreptulu de alegere dupa insusirile lor personale.

Dupa constatarea cifrei intreg6 a contribu6ntiloru defige comisiunea numerulu celu mei micu alu indreptatiloru la alegere (stat. § 2) conscrie pe alegatori si in finea consemnatiunei de alegatori mai primesce inca 100% din numerulu alegatoriloru conscrisi din midiloculu contribu6ntiloru urmatori cu suma mai mare, c6 alegatori de reserva.

§ 5. Consemnatiunile conscriptiunei alegatoriloru trebuie se diaca expuse 8 dile in localulu oficiului comunalu pentru libera informare a verca-ruia. Reclamatiuni individuali (particulari) s6u indreptate in contra procederei la conscriptiune, trebuie in restempulu acestoru 8 dile se se inscrie sumariu si se se subscrie de reclamante in c6lele de reclamatiune, care inca suntu expuse, respective subscriendulu cineva se puna cruce.

§ 6. Indata dupa decurgerea terminulu reclamatiunei comisiunea conscriptiunei se aduna intr'o siedintia finale si asterne consemnatiunile alegerei precum si reclamatiunile insinuate dimpreuna cu parerea lor la deregatori'a cercundariale.

In restempu de 8 dile urmat6rie decide ac6sta asupra tuturor reclamatiuniloru. In contra deciderii acesteia e concesu recursulu la comite, recursulu inse in 8 dile dela primire trebuie insinuatu la oficialatulu cerc. si trebuie se se faca in scrisu s6u cu gur'a, si luat6 la protocolu. Recursele, care se tienu de consemnatiuni de conscriptiune singurite se voru aduna la olalta si cu t6te actele respective se voru asterne la comite, care decide in instanti'a ultima asupra acestoru recurse.

§ 7. Pentru erori grosolane s6u pentru nere-

spectarea legeri la conscriptiunea de alegatori respunde presiedintetele comisiunei in persona si celu pucinu cu purtarea tuturoru speselor6 unei a d6ua conscriptiuni ce s'ar fi facutu de lipsa. In contra sententii de ped6psa, dictata din partea comitelui, se concede recursu la ministeriulu de interne cu unu terminu de 14 dile.

B. Alegerea corpurilor reprezentative.

§ 8. Dupa rectificarea consemnatiunei de alegere defige deregatori'a cerc. in alte 8 dile numerulu membriloru comunitatii, ce competu fiacarei comune, dupa § 6 din statutulu provisoriu si report6za despre ac6sta la comite substernend6 t6te actele respective. Comitetele are se examineze ac6stea determinatiuni ale oficiolateloru si se le rectifice.

§ 9. Alegerea tuturoru comunitatiloru se conduce prin chefulu jurisdictiunei; totusi p6te in unele comune se-si puna suplenti din gremiulu oficiolate-ului. Numai in cetati si in locuri pretoriale nu se p6te face substitutiune.

Suplentii, cari -si ii numesce chefulu cercului, trebuie se se arate comitelui, care are dreptulu a dispune despre aplicarea lor. Afara de ac6sta fiacare comisiune de alegere consta dintr'unu scriitoriu (§ 2), apoi din aceiasi trei asistenti, cari au functiunatu in fiacare comuna la conscriptiunea de alegatori. In orasi6le, unde se aflara in activitate mai multe comisiuni conscriet6rie de alegatori, trebuie se se chame la actulu de alegere toti asistentii.

§ 10. Presiedintetele comisiunei electorale determina una, s6u dupa recerintia mai multe dile de alegere, una dupa alta, precum si 6rele de oficiu, sub cari inainte si dupa am6di se va afla comisiunea de alegere in activitate. Ac6sta determinare de timpu, care la comune nu prea mari p6te se fia si numai de una di inainte de prandiu, se va publica dupa modulu indatinatu in comuna dimpreuna cu localulu alegerei. Totudeodata primesce fiacare alegatoriu conscrisu unu certificatu de alegatoriu tramisu la mana.

§ 11. Comisiunea electorala sub dilele si 6rele numite trebuie se se afle de facia in localulu alegerei si se prim6sca dela fiacare alegatoriu ce intra in laintru charti'a lui de legitimiatiune si cedul'a, asta din urma trebuie se o puna indata fara a o deface intr'o urna (§ 21 alu stat. prov.) vedi statutulu Nr. Gazetei 22, 23 a. c.)

Dupa decurgerea timpulu defiptu pentru alegere si fiindu acesta statatoriu numai din timpulu inainte de am6di, indata a d6ua di dupa am6di, altmintrenea in diu'a urmat6ria dupa cea din urma di de alegere, are comisiunea electorala se i6 inainte numerarea voturiloru. Pana atunci urn'a de alegere are se se pastreze suptu incuiet6ria secură. Scrutiniulu se face in vederea tuturoru.

§ 12. Alegerea se face dupa § 21 in secretu cu cedule scrise si numai in pers6na. Alegatorii trebuie se se faca atenti, c6 fiacare se scrie pe cedula atatea nume, cate pers6ne afara de oratoru suntu de a se alege in respectiv'a comunitate, mai incolo dupa aceea, se i faca atenti, cumca au se num6sca acuratu pe celu primitu in cedula, dupa numele de botezu si familia, si altmintrenea s6u dupa ocuparea lui cetation6sca (negutiatoriu, pantofariu) s6u dupa numerulu casei s6u locuintii lui.

Pentru aceea la scrutiniu, fara privintia la ac6sta, numai acelea voturi suntu a nu se numera intre cele fara val6re, cari in fapta suntu cu in-

doiala din cauza, ca nu deosebescu determinatu pe respectivulu de catra alti indreptatiti la alegere pasiva de acelasi nume.

§ 13. La primul6 cursu de alegere numai acela e de a se privi alesu, care are pentru sene maioritete absoluta din t6te voturile date.

D6ca dupa scrutiniu (numerarea voturiloru) nu 6sa unu numeru de ajunsu de alesi cu maioritete absoluta, atunci restanti'a trebuie se se suplin6sca prin o a d6ua alegere libera, care trebuie se se faca acuratu dupa modulu si chipulu prescrisu mai in susu. La acesta alu doilea cursu de alegere nu se mai cere maioritete absoluta de voturi. In fine fiindu voturile egale, decide s6rtea, si sortirea ac6sta trebuie se se faca indata prin comisiunea electorala.

§ 14. Despre procederea si rezultatulu alegerei trebuie se se i6 protocolu, care se se subscria de catra t6ta comisiunea electorale. In acestu protocolu trebuie se se scria acuratu cei alesi, punendule si numerulu voturiloru capatate si cu privire la determinatiunea § 7 alinea 2 a stat. prov. inca si toti ceilalti se se inscria, cari au capatatu voturi, in ordinea, dupa cum au primitu mai mare numeru de voturi indiosu, pana la 100% din numerulu alesiloru, fara orice privire la maioritetea absoluta.

§ 15. Numerulu membriloru, cari trebuie se se tramita din fiacare comuna in adunările de cercundariu (scaunu, districtu) (§ 9 a stat. prov.) se va defige deodata cu numerulu membriloru comunitatii in modulu insemnatu in § 8. Si alegerea lor se va lua inainte de odata cu alegerea comunitatiloru asia, incatu fiacare alegatoriu intr'odata -si da ambele cedule de alegere pentru membrii comunitatii si ai adunarei scaunale in d6ue urne deosebite. Si de altmintrenea au val6re la ac6sta alegere t6te determinatiunile §§ 9—14.

C. Alegerea oficialiloru.

§ 16. Optu dile dupa executarea alegerei chefulu jurisdictiunei s6u reprezentantele lui supune la juramentu pe toti cei alesi, in contra carora nu s'au insinuat6 protestu, dupa formul'a de juramentu de sub A.

Dupa finirea juramentulu noulu corpu reprezentativu pasiesce indata la alegerea oratorulu (§ 7 alu stat. prov.), care dupa executarea actulu de alegere se jura indata dupa formul'a de juramentu B.

§ 17. Indata ce se afla comunitatete constituite si completate dupa sosirea resolutiuniloru la plansorile facute in contra procederii alegerei, deregatori'a cercuala face aratare despre ac6sta la comite.

§ 18. Comitetele ordin6za apoi executarea alegerei oficialiloru comunali si orasiani (§ 28 alu stat. prov.) sub presidiulu si cu candidatiunea chefulu cercuale, care de altmintrenea si aici in chipulu acela c6 si la alegerea de sub § 9, cu aprobarea comitelui, p6te tramite la comune singurite unu suplinitoriu.

§ 19. Chefulu s6u suplinitoriulu lui are se ingrig6sca, c6 indata dupa ce a luat6 inainte alegerea acestoru oficiali — de si fara presenti'a lui — se decurga si alegerea oficialiloru indegetati in § 27 alu stat. prov.

§ 20. Dupa executarea ambelor6 acte de alegere oficialulu superioru iea inainte jurarea tuturoru alesiloru dupa formul'a de juramentu C. si pe calea

judicatoriei cercundariale reportéza despre acésta la comite.

§ 21. La tóte alegerile oficialilor se cere majoritate absoluta a voturilor date si in genere suntu a se aplica determinatiunile § 13.

§ 22. Indata ce oficiale terguriloru si ale comunelor unui cercundariu se afla restaurate, comitele iea inainte alegerea oficialiloru:

a) ai comunelor orasiane si ai locurilor pretoriale, b) ai scaunelor si ai districtelor, dupa principalele fipsate in stat. prov. si in instructiunea acésta, de altmintrenea dupa datin'a de pana acum, asemenea jurarea tuturoru acelora, cari nu suntu supusi la o confirmare ulterióra, dupa formul'a de juramentu C.

§ 23. Comitetele dupa fiacare alegere resp. a oficialiloru superiori politici ai scaunelor si districtelor aterne protocélele de alegere ministrului de interne pentru aprobare (§ 30 alu stat. prov.). Dupa sosirea confirmarei oficialiloru superiori acestia se voru pune sub juramentu prin comite dupa formul'a de juramentu C. si se incunoscintéza despre acésta fiacare adunare cercundariale pe calea deregatoriei sale.

§ 24. Pentru ocuparea posturilor numerate in § 14 alu stat. prov. de catra nou'a deregatoria cercundariale, dupa intielegerea urmata cu comesa, se escrie concursu. Petitiunile de competire sosite se asternu comitelui. Acesta face dupa ele consemnatiunile de candidati, pe basea carora -si exercitéza adunarea cercundariale dreptulu ei de alegere.

Si aici urméza supunerea la juramentu, indata dupa implinirea alegerei prin presiedintele, in midiloculu adunarei de alegatori.

§ 25. Oficialii presenti de tóte categoriele remanu in servitiulu lor, pana candu cei noi alesi primescu oficiulu dela densii. Oficialii superiori politici nou-alesi numai dupa depunerea juramentului potu primi servitiulu cá si alti nou-alesi.

Intr'aceea servitiulu oficialiloru superiori lu suplinese celu mai aprópe in rangu dintre oficialii politici nou-alesi, luandu afara casulu, candu s'ar fi realesu unu fostu oficialu superióre. —

— Denumiri la tabl'a regia din M. Osiorheiu. Cu resolutiune pré inalta din 11 Maiu 1869, contrasemnata de ministrulu Balthasaru Horváth, binevoi Maiestatea Sa a denumi la tabl'a r. pe br. Carolu Apor cá presiedinte, si mai incolo primul vice-presiedinte remase neinlocuitu; cá vice-presiedinte alu doilea se denumí Augustinu Ladai si alu treilea Augustu Lassel. Judecatorii ordinari se denumira fostii judecatorii tabulari Ladislau Kabos si Antonu Tribus, Iosifu Plecker fostulu suplentu la tabul'a septemvirala, Iosifu Schneider fiscalulu jud. apel. din Sibiu; judecatorii de pana acum dela tabul'a r. din M. Osiorheiu: Dimitrie Moga, Daniel Doza, Mihaele Binder dela judeciulu sasescu din Sibiu, Ioane Sándor, Petru Piposiu, Simeone Vajda, Carolu Ferencz, Ioane Csérgedy, Georgiu Bardosy si Servianu Popovicu asesoru dela judeciulu ap. din Sibiu. Lud. Leszay presiedintele tribunalului urbarialu din Clusiu, Paulu Elekes presiedintele sedriei din Alb'a sup., Sam. Gyarmaty profesorulu de drepturi din Aiudu si Gabriele Antalffy referintele ajutatoriu. —

Fostulu consiliariu gub. Fridr. Hauptu se denumi cu resolutiunea prea inalta din 5 Maiu cons. de sectiune in ministeriulu regiu unurescu p. apararea tieriei si fostulu secretariu ministerialu Albertu Gruz totu acolo, cari inse voru fi aplicati la reg. comisariu pentru Transilvani'a si concipistulu Ioane Jüngling, cá concipistu ministerialu totu acolo. Se mai denumira la alte oficie alta suma mare, inse nu cetimu nici unu nume de romanu in ele. Castigulu dupa uniune óre cum se va arata in fine? — Caus'a, ca romanii se ignoréza e mare parte si retragerea lor si sfial'a a se imbulzi prin cereri importune, cum o facu acésta maghiarii. Inse ceea ce e alu nostru se nu ne sfimu a pretende si a cere, ca bucatur'a cuvenita nóue din beneficale tieriei se nu se arunce unoru chivernisisti mai neapti decatu noi; pasivitatea nóstra nu merge asia de departe, catu se abdicemu si de beneficale cuvenite tieriei nóstre, acésta nici maghiarii n'au facut'o, ci au cerutu posturi inca pe intrecute chiaru si suptu absolutismu. —

Legea despre instructiunea poporului, art. XXXVIII.

Prin cerculariale ministrului ung. r. de cultu si instructiune adresate atatu catra auctoritatile de scaune, districte si comitate, catra liberele cetati r. catu si deosebitu catra auctoritatile besericesci s'a pornitu cu totu adinsulu executarea legeri instructiunei publice poporale. Spre scopulu acesta, dupa incetarea r. guberuii se denumi de catra r. ministeriu de cultu si instructiune cu datu 30 Martiu Nr. 1622 directorulu supremu pentru cerculu scolaru alu Transilvaniei in persóna d. Pál Sándor; se denumira si inspectori scolaru si se provocara auctoritatile de susu cá se concurga cu dreptulu ce le da legea la alegere pentru infintierea consiliiloru scolastice inspectoriale, la care consilia vinu a fi reprezentate si confesiunile, cari fura provocate se-si aléga membrii pentru acestu consiliu conformu punct. I alu § 125 din resp. lege. Aflamu deci mai antaiu neaperatu de lipsa a publica numit'a lege in tóta extenderea sa:

Proiectu de lege

(acum lege sanctionata art. XXXVIII)

in obiectulu instructiunei publice din scólele poporali, primitu in siedintiele casei deputatiloru tienute in 19 si urmátóriele dile ale lunei Novembre 1868.

Capulu I. Oblegamentulu si libertatea instructiunei.

§ 1. Totu parintele séu tutorulu, intielegundu aici si pre aceia, in a caroru casa pruncii se tienu de invetiacei in meseria séu de sierbitori casnici; suntu detori a-si dá pruncii séu pe cei de sub tutoratulu lor (incatu nu s'au ingrigitu despre educatiunea domestica séu prin vr'unu institutu privatu) la scóla publica incependu dela implinirea anului a 6-lea alu etatei, pana la implinirea anului 12 si respective 15.

§ 2. Inse pe langa atestatulu mediculu cercuale, scaunulu scolasticu comunale póte se dispenseze pe pruncii slabi trupese séu sufletesce — dela detorintia de a amblá la scóla, pe unu timpu mai scurtu séu mai lungu.

§ 3. Cei ce patimescu de vr'o bóla lipitiósa séu de morbulu mintei, nu altcum tempitii neinvetiabili suntu chiaru de a se eschide din institutete publice.

§ 4. De cumva parintele (tutorele séu stapanulu) detiene pe discipulii obligati la scóla: e de a se face seriosu atentu la implinirea acestei detorintia. Si de cumva instrumentele morali ce sierbescu spre acestu scopu folosinduse ar' remané fara succesu, si obligatii la scóla si mai departe ar' fi retienuti dela cercetarea aceleia: parintele (tutorele séu stapanulu) caré nu voiesce a-si impliní detorintia acést'a se va pedepsi in folosulu cassei scolare in 1-a data cu 50 cr.; a 2-a óra cu 1 fl.; a 3-a óra cu 2 fl. si a 4-a óra cu 4 fl. Si in casu candu nici a 4-a pedepsa n'ar fi destula pentru a face pe parinte (tutore séu stapanu) a-si impliní detorintia: atunci respectivulu scaunu scolare se faca relatiunea a autoritatea superióra scolare, care apoi pe sém'a copilului deobligatu inse retienutu dela amblarea la scóla póte urgita la autoritatea comunale denumirea unui tutoru deosebitu.

§ 5. Casurile ce voru rectifica omisiunea se staverescu in ordinatiunea danda de ministrulu instructiunei publice.

§ 6. Parentii si tutorii suntu liberi se-si crésca pruncii a casa séu in institute publice si private de orice relegiune, nu altcum intr'unu institutu invetiatorescu din alta comuna.

Despre acést'a inse parentii si tutorii trebuiescu se produca inaintea scaunulu scolasticu locale atestatu netimbratu: precum si auctoritatile scolastice respective suntu detorie se grigésca, cá astfelu de prunci se se impartasiésca celu pucinu de aceea instructiune, carea densii ar' poté s'o primésca in scólele poporali elementari publice, organizate conformu legeri, si cá se fia instruiti pana candu duréza anii obligati.

§ 7. Pruncii, cari invetia a casa, suntu detori se depuna examenu inaintea respectiviloru invetiatori a cutaruf institutu publicu corespundietoriu.

Capulu II. Sfer'a si infintierea institutelor pentru instructiunea poporale.

§ 8. Institutele pentru instructiunea poporale suntu: scólele poporali elementari si superiori, scólele civili si preparandiele.

§ 9. Institutele pentru instructiunea poporale suntu séu scóle publice séu private.

§ 10. Institutele publice pentru instructiunea poporale se potu infintia si sustiené in modulu sta-

veritu prin lege atatu prin confesiunile din patria catu si prin societati, privati, comunitati si prin statu.

Capulu III. Institutele pentru instructiunea poporale infintiate din partea confesiuniloru.

§ 11. Confesiunile in tóte comunitatile, unde locuiescu credintiosii lor, potu infintia si sustiené institute publice pentru instructiunea poporale, din propriile loru poteri; pentru infintierea si sustienerea estoru feliu de institute potu luá in prentiune si concursulu credintiosiloru lor in modulu si proportiunea determinanda de reprezentantii acestora dupa datin'a de pana acuma, in acele institute potu alege invetiatorii si profesorii, potu determiná salariulu acelora, potu singuri defige cartile de instructiune, si in privinti'a sistemii si metodei de instructiune cu privire la dispusetiunile §-lui 45 potu dispune sub conditiunile urmátórie:

1. Cá in privinti'a edificarei si strafomarei edificiloru scolare se faca destulu ordinatiuniloru §-lui 27 a legeri presente:

2. Cá se tiena in vedere si §§-ii 29 si 34, mai departe 183 si 141 ai acestei legeri, cari suna despre despartirea prunciloru de fete, despre numerulu invetiaceiloru instruiti prin unu invetiatoriu, despre capacitatea invetiatoriului si despre alte ocupatiuni.

3. Cá in scólele poporali obiectetele de instructiune se fia celu pucinu urmátóriele:

- doctrin'a relegiunei si a moralului,
- cetirea si scrierea,
- calcularea din capu si cu cifre, si cunóscearea mesuratoriiloru din patria,
- gramatic'a,
- ficis'a si istori'a naturale, cu privire la modulu vietiei si la tienutulu, de care se tiena cea mai mare parte a parintiloru prunciloru,
- geografi'a si istori'a patriei,
- exercitii rurali (de campu), economice si de gradinaritu,
- scurta incunoscintiare despre drepturile si detorintiele civili,
- cantarea,
- exercitii corporali dupa potintia.

4. Cá scól'a se fia provediuta cu table, globuri, mape si in genere cu cele mai necesarii instrumente instructional.

5. Cá timpulu frecuentarei de preste anu alu scóleloru se fia pe sate celu pucinu de optu, in cetati celu pucinu de nóue lune.

§ 12. In scólele poporali superiori si in scólele civili infintiate si sustienute de confesiuni afara de §§-ii acestei legeri, cari suna despre despartirea prunciloru de fete (§ 29) si despre numerulu invetiaceiloru instruiti prin unu invetiatoriu (§ 34) suntu de a se tiené si ordinatiunile, ce reguléza numerulu cursuriloru anuali ale scóleloru poporali superiori si ale scóleloru civili.

§ 13. Fiacare confesiune póte infintia si sustiené si preparandia sub conditiunea, cá preparandiele — pentru cultivarea practica a invetiaceiloru — se fia impreunata cu o scóla exercitatória (§ 88), cá in acele se se propuna celu pucinu acele studia si asia de estinsu, dupa cum e ordinatu dupa acést'a lege (§ 38) a se propune in preparandiele statului, cá in fiacare anu se se tiena in densele examene publice, care au a se insciintia ministrului de instructiunea publica; in fine cá pentru alumnii cultivati in acele se se arangieze examenele corespundietorie examenelor descrie in §§-ii 102 si 103.

§ 14. Fiacare institutu confesionale pentru instructiunea poporale sta sub supraveghiarea statului. Dreptu aceea dreptulu si oficiulu guvernului e:

- a visitá din timpu in timpu prin organele sale si scólele confesionali;
- a veghia cu rigurositatea cá se se satisfaca punctuale conditiuniloru cuprinse in §§-ii 11, 12 si 13;
- a-si castigá convingere, cá óre implinescu -si respectivele auctoritati confesionali aceea detorintia, cá se vighieze asupra inlocarei secure a averei scolare, si asupra folosirei aceleia spre scopulu defiptu;
- pe calea respectiveloru auctoritati confesionali a-si castigá date statistice despre scólele confesionali.

§ 15. De cumva auctoritatile principale ale confesiuniloru nu voru impliní conditiunile cuprinse in §§-ii 11, 12 si 13 nici dupa a treia admonitiune data in cate una diumetate de anu din partea guvernului: guvernulu póte ordiná infintierea scólei comune; si comun'a e indreptatita a luá sub

darea scolare determinata prin lege si pre acele confesiuni, care nu pot s'au nu sunt in stare nici dupa a treia admonitiune a implini in privinta scóloru confesiunii loru conditiunile cuprinse in paragrafi amintiti.

Capu IV. Institutele pentru instructiunea poporale infintiate de privatisi societati.

§ 16. Individi privati si societati inca pot infintiá scóle poporale elementari si superiori, scóle civili si preparandie, déca

a) individi privati sunt provieduti cu diploma pentru cursulu de instructiune ce voiescu a'lu deschide, séu prin activitatea loru pe acelu terenu si-au castigatu recunoscintia comuna atatu dupa scirea scóliului scolare catu si dupa scirea guvernului;

b) societatile, ce dupa statutele aratate guvernului s'au constituit anume si pentru acestu scopu.

§ 17. Aceste institute voru fi publice, de cumva respectivii intru constituirea institutulu infintindu si in planulu de instructiune alu aceluia, care inainte de deschidere celu pucinu cu o luna are a'lu aterne pe calea consiliulu scolaru cercuale inaintea guvernulu, voru satisfac tuturu acelu recerintie, care sunt staverite de acést'a lege pentru institutele comunale si de statu corespundetorie.

§ 18. Potu se infintieze inse si institute private, in care casu — celu pucinu cu o luna mai inainte au a insciintiá guvernulu pe calea consiliulu scolaru cercuale despre acést'a dorintia a loru pe langa aratarea organizarei si a planulu de instructiune a institutulu.

§ 19. Fiacare astfelu de institutu privatu trebuie in privinta studielor propunende si a estinderei acelu se corespunda acelu institute publice, care voiescu a le suplini.

§ 20. Si in astfelu de institute private au a se tiené examene publice, a caroru diua e a se face cunoscuta inspectorulu scolaru districtuale si scaunulu scolaru locale celu pucinu cu o luna mai inainte, cá se se póta infaciosá respective se se póta prin altulu representá la acelu examenu.

§ 21. Institutelu instructionali private, excelinti si in urmarea relatiunilor fórté necesarie, guvernulu li póte intinde ajutoriu morale si materiale.

§ 22. Din contra, in casulu candu dispusiunile acestei legi nu s'ar poté tiené, séu déca guvernulu va veni la cunoscintia unoru rele morali, pe calea consiliulu scolaru districtuale póte ordiná investigatiune, si conformu resultatulu aceleia póte si inchide institutulu; ba in casu extraordinariu póte suspinde activitatea respectivulu institutu inca si inainte de decursulu investigatiunei.

Capu V. Institutele comunali pentru instructiunea poporale.

§ 23. In comunele unde confesiunile nu tienu scóla poporale corespundetoria ordinatiuniloru acestei legi, precum si in altele casuri determinate in acést'a lege, — comun'a e indetorata a infintiá institutele necesari pentru instructiunea poporale.

§ 24. Acele scóle, care sunt infintiate de comune in acestu modu, sunt institute publice, pe sém'a prunciloru locuitoriloru comunali fara distingere de reliγιune.

§ 25. In genere nu se privescu de scóle comunale acele institute, care se sustienu din averea si veniturile comunali prin toti locuitorii comunei fara distingere de reliγιune.

In privinta acelu scóle confesionali, care pana acuma au fostu sustienute din averea si venitul comuniatéi, — i sta in libera voia respectivei comune, a sustiené si mai de parte usulu de pana acum; in acestu casu inse ajutoriulu are a se impartí intre scólele de diferite confesiuni in proportiune drépta, si nu se póte detrage nici dela o scóla confesionala, pana nu se desfiintiá si in privinta celoralte scóle confesionali.

§ 26. In comunitati de reliγιuni diferite, de si suntu capaci singurariéle comune a sustiené scóle poporale corespundetorie acestei legi, totusi venindu la aceea convingere, ca cu poteri comune potu sustiené scóle confesionali in statu mai infloriu, pentru a caroru sustienere potu luá in pretensiune ajutoriulu intregéi comune, ba si alu statulu: deosebitele scóle confesionali se potu striformá in scóle comune. Scól'a comuna unita in acestu modu va deveni o scóla perfectu comunale, asupra carei se estindu tóte ordinatiunile acestei legi, care suna despre scólele comunali.

§ 27. Edificiele scolari edificande din nou au se se redice in locu sanetosu, se fia uscate si amesuratu numerulu prunciloru (numerandu pentru o sala 60 de prunci si pentru fiacare pruncu celu

pucinu unu locu de 8—12 pitióre □) se fia proviedute cu unu numeru indestulatoriu de sale de instructiune largi, luminóse si usioru de ventilatu.

§ 28. Autoritatele scóloru poporali, organele confesionali, comunali, comitatensi si guberniali sunt intr'o forma indetorate a intrebuintia tóte instrumentele ce le stau sub despusetiune, cá si edificiele, — ce sustau de presente, incatu nu corespundu recerintiiloru amintite in paragrafulu de mai jos — de locu ce se póte se se striforme prin confesiuni séu comunitati corespundetoriu recerintiiloru amintite

§ 29. Pruncii si fetele sunt a se instruí deosebitu, si incatu se póte in sale deosebite.

§ 30. Comun'a e deobligata a provedé scól'a cu globulu pamentulu, cu mape, cu table, cu deseme din istoria naturale si cu tóte instrumentele necesarie intr'unu numeru corespundetoriu.

§ 31. Pruncii, cari -si arata seracia, capeta dela scóla carti si alte instrumente de instructiune gratisu.

§ 32. Comun'a detore a castigá cartile si instrumentele necesarii la instructiune in fiacare anu inainte, si conformu necesitati a le impartí intre scolari prin invetiatori, cari au a duce despre acést'a socóta. Pretiulu acestoru carti si instrumente se incaséza de odata cu didactulu.

§ 33. Despre salarisarea invetiatorulu — in intielesulu acestei legi — se ingrisesce comun'a.

§ 34. Unu invetiatoriu de regula nu póte instruí mai multu de 80 de invetiacei. In casuri extraordinarie póte dá licentia respectiv'a autoritate scolare mai inalta.

§ 35. Sarcinele scóloru poporali in prim'a linia le pórtá comun'a, care spre acestu scopu póte arunca dare deosebita pe totucivele si posesorulu din sinulu séu care se tiene de dens'a. Acést'a dare inse nu póte trece preste 5°/_o alu darei regulate.

§ 36. Acei membri si posesori comunali, cari sustienu o scóla confesionala corespundetoria recerintiiloru acestei legi, sunt numai intru atat' indetorati a concurge la sustienere scólei comunale, incatu aceea sum'a, cu care concurge spre sustienerea scólei loru confesionale in bani séu in naturale, nu iea in pretensiune cinci percente dela sut'a darei loru directe.

§ 37. Asia posesiuni de puste si extravilane, care forméza o deosebita comuna de contributiune, inse nu au scóla poporale corespundetoria recerintiiloru legali si spre infintiarea acestora conformu §-lui 44 nici nu se potu indetorá, sunt a se impreuná prin respectiv'a autoritate giudiciale cu o comuna vecina, si sunt indetorate a portá sarcinele acelei scóle in intielesulu §-lui 35.

§ 38. Fiacare comuna, care infintiazá in intielesulu acestei legi scóla, e indetorata a infintiá fondu scolaru in posesiune imobile séu in bani, si in catu e posibilu a imultí acestu fondu din anu in anu.

§ 39. Pentru imultirea acestei averi funduale scolare, — acolo unde se va intemplá comasarea de acum inainte, cu ocasiunea acesteia in favórea scólei poporale infintiate séu infintiande se va deosebí celu pucinu a suta parte din pamentulu comunu impartindulu.

§ 40. Darea aieptata in intielesulu §-lui 35 si venitulu averi funduale infintiate conformu §-lui 38 se folosescu numai spre edificarea si sustienerea scólei comunale.

§ 41. Venitulul partei deosebite — spre scopurile scolari cu ocasiunea comasarei — din teritoriu comunu conformu ordinatiuniloru §-lui 39, in comunele une nu exista scóla comunale se póte folosi spre ajutorarea scólei séu scóloru confesionali corespundetorie recerintiiloru legéi. In acelu casu, candu in astfelu de comune s'ar infintiá mai tardiu scóla comunale, sierbesce de directiune § 40 alu acestei legi.

§ 42. Edificarea si sustienerea edificiiloru scolari si a casei invetiatoresci compete comunei.

§ 43. Déca comun'a arata, ca nu e in stare a produce intreg'a putere materiale pentru infintiarea si sustienerea institutelu de instructiune poporale necesarii conformu acestei legi, pe calea autoritati respective póte recurge la statu pentru ajutorare. Ministrulu instructiunii publice ajutóra comun'a recurentu din sum'a bugetulu statulu votata spre acestu scopu. (Va urmá.)

UNGARIA. Pest'a. Fapt'a, ca exista adresa compusa de Miletits cá proiectu de respunsu la cuventulu de tronu, are mai mare insemnatate si importantia de catu cuprinsulu ei, fiinduca existintia ei dovedesce si existintia cestiunei nationalitatiloru, care o nega perfracte tóte partitele ma-

ghiare. Deputatii romani inca facu in sensulu nationale emandamente la adresa, dupa cum s'au resolvatu si si-au datu parol'a intre sene.

Mai repetim din siedintia din 13 Maiu, ca dupa interpelarea cea ominósa alu Császár mai interpelá si Iuliu Schwartz pe ministrulu de justitia: déca i a venitu la cunoscintia, ca prin comitate se aplica pedépsa corporala la cercetarile criminale si déca are de cugetu a presentá camerei una novela pentru stergerea acestei pedepse. Ministrulu respunde, ca se va crea unu codice penalu si acela va suplini atare novela. Deák observá, ca s'a fostu adusu in contra pedepseloru corporali inca in an. 1790 una lege, care ar' trebui oserbata cu strictetia. Irányi presentéza unu proiectu de lege pentru stergerea pedepseloru corporali. —

„Századunk“ referéza la interpelatiunea lui Iuliu Schwartz, ca vorbirea lui Colomanu Tisza ar' fi descoperitu pré tare golatiunea tractarii justitiei si ca elu, Col. Tisza, ar' fi imputatu, dandu lectiuni stangei extreme, ca de ce mangesce renumele natiunei inaintea tieriloru externe dicandu, ca Ungaria sta acolo, unde -si mai joaca rol'a torturile inquisitionale. „Századunk“ dice, ca acést'a insinuatune ar' fi, de, nefundata; „de si ne e rusine a marturisi, totusi scie Europa, ca la noi mai domnescu ici colo concepte in adeveru asiaticu in privinta aplicarii pedepsei corporale, in privinta libertatii individuale si mai multe de acestea. Se ne ascundemu numai capulu si apoi se credemu, ca nimeea nu ne mai vede“, dice „Századunk“.

„Hazánk“ apara pe Tisza, ca n'ar fi disu asia, ci s'a adresatu la interpelarea lui Schwartz din cauza, ca pentru abuserile unoru ampoiati singuriti a face una lege nenesaria si a prostitua cu acést'a pe cale legislativa Ungaria si intréga cultura nationala maghiara inaintea lunei externe, ar' fi lucrul rusinosu. — Marturisirea eroriloru e una diumetate emendare, ér' acoperirea loru e semn de a vre remané in cuibulu vechiu. —

Deputatii **sasi** tienura in 11 Maiu o conferintia la invitarea comitelu natiunei. Toti se adunara, si grafulu natiunei ii provóca pe toti se se unéca in cugetu si in simtiri anumitu in pertractarea cestiuniloru nationale, ca fara de unire se periclitéza. Elu le descopere, ca tóte deputatiunile, tóte adresele ce iau sositu la mana apasa cu deosebire la unirea pentru apararea causei nationale, pentru care s'au facutu si cereri formale. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 15 Maiu. In 15 se inschisera siedintiele senatulu imp. cu tóta solenitatea in sal'a sea mare de ceremonii a resiedintiei, aflanduse de facia, afara de membrii ambelor camere, ministrii si archiducii Rainer, Ernest, Leopold, Wilhelm, Carl Ferdinand, Carl Salvator, Ludwig Victor si Carl Ludwig, alti principi, etc.

Maiestatea Sa c. r. apost. in uniforma de marésialu intrá cu palari'a a mana in sala, incungiuratu de suit'a sa militaria, ér' afara se detera salve din partea unei brigade si incepura trasulu clopoteloru. Maiestatea Sa asiedinanduse pe tronu -si acoperi capulu si ceti cuventulu de tronu cu o voce puternica, in care atingundu situatiunea casingata prin evenimentele din 1866, face o enumerare a partiloru situatiunei presente interne si -si exprima multumirea cu lucrarile senatulu, enumerandule si vedindu in ele unu viitoriu favorabilu, o stare financiala imbunatatita prin economi'a introdusa, pune la vedere importantia nouéi sisteme militare pentru unitatea puterii monarchiei. Dechiara, ca pentru prosperitatea Austriei este neaparatu de lipsa pacea si pentru sustienerea ei vorbescu relatiunile ei celea amicabile cu statele.

Despre egala indreptatire a tuturu civilor si confesiuniloru recunoscute, care e expresa in legile fundamentale de statu dice, ca legea despre relatiunile interconfesionale a aflu expresiunile concrete si astépta, ca aceste ordinatiuni legale se voru dovedi cá base duratória a paciutei armonie între statu si beseric'a. — Catra fine inse doresce si speréza, ca si cei ce s'au retrasu dela lucrulu comunu si dela opulu comunu voru lua parte dimpreuna cu ei.

„Austria trebuie se fia patri'a cea mare, care este chiamata a cuprinde tóte deosebitele sale popóre ori in ce limba vorbescu, cu asemenea dreptate, cu asemenea bunavointia, cu asemenea ingrigire de interesele loru. Constitutiunea e terenulu, pe care se póte ajunge tient'a si pe acestu terenu“, dice Maiestatea, „sunt convinsu despre acést'a, ca va urma contielegerea între popóre, **pentruca trebuie se urmeze**, pentruca numai Austria e aceea, care da popóreloru sale scutu, care da libertate si pastrarea autonomiei si a insusitatii loru.“ (Puternice si parintiesci cuvinte. —)

Cuventarea fù primitu cu celea mai vii asense la mai multe locuri si in fine se intonara vivate entusiastice, intre cari, salutandu pe cei de facia din sala, ér' se retrase salvele tunurilor si ale brigadei anuciara finea solemnitatii.

Kaiserfeld presedintele camerei deputatorilor intr'o cuventare finala vorbesce numai in sensulu dualismului dicundu: „Dvóstra ati facutu pacei cu Ungari'a grele sacrificia. Unu ecuivalentu pentru perdere inse diace in parte in mai marea securitate a posesiunei si a usarei ei; ori catu de nemultiamitória ar' fi institutiunea delegatiunilor noi din partene acceptamu invoieía si o vomu tiené cu credintia (bravo!). Noi avemu mare interesu, cá se susté preste noi o Ungaria autonóma, dara nu independenta si bucurosi ne unimu puterea nóstra unei armate comune cu cea ungara spre a apara cu puteri unite acea autonomia si integritate, pe care Ungari'a singura si parasita de noi nici odata nu o póte sustiené (bravo!)“. Combinandu acestea cuvinte cu cuvintele maiestatice despre multumirea popóreloru, ni se pare, ca nodulu gordianu care tiene nemultumite popórele e destinatu alu deslega numai Maiestatea. —

Clubulu poloniloru s'a intielesu, cá dupa incheierea sesiunei se-si depuna mandatulu, dara Ziemiłkowski in capulu maioritatii n'a vrutu. — Boemii prin meetinguri -si manifestéza dorintiele nationali si de autonomia. — Clam-Martinitz venindu dela pap'a a adusu o scrisóre cardinalului Schwarzenberg, care cuprinde cea mai deplina recunoscintia pentru tienut'a sa facia cu regimulu anstriacu, se intielege ca in contra legiloru confesionali. —

La marginile de catra Galiti'a suntu postale colóne ambulante de militia rusésca dealungulu marginiloru, cu cuventu, cá in 1846, ca in Galiti'a se ivescu machinatiuni rustice. — —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 18 Maiu. Camer'a deputatorilor a inceputu siedintiele publice ocupanduse cu verificari, cari dedita ocaziune la descoperirea multoru neajunse patrute prin fortia si teróre in obiectulu alegeriloru, ceea ce constata si d. Gulescu, ér' d. min. Cogalniceanu excusa cuventulu batai cu aceea, ca acestea s'au vediutu mai de demultu, si dsa inca a vediutu pe Beizade Costache Ghica teritu de barba si batutu; asiadara, dice min. Cogalniceanu, déca este o sistema de a bate, acea sistema a fostu inventata de amicii politici ai dlui Gulescu. — Asia se proclamara prin maioritate deputatii mai multoru judece de verificati. Cu tóte acestea discusiunile descoperu nelegiuri de pe la alegeri, pe care nu le intrecu sirtiele, sciti cele — de cari ne e acru sufletulu. — Cu deosebire in siedinti'a din 6 Maiu luasera discusiunile prea mari proportiuni atingunduse si cestiunea guvernulu trecut. — Camer'a in maioritatea sa va fi mare sprjinu guvernulu de adi, de aceea asteptamu se faca multe bune si frumóse pentru natiunea ei. — Senatulu inca a discutatu asupra facerii adresei. —

Galati 26 Aprile. D. min. Cogalniceanu, actualu ministru de interne a sositu alalta séra aici venindu dela Falciu pe Prutu, cu batelulu dlui Negropontii. — La debarcare a fostu primitu de autoritatile civile si militari ale judeciului: Adóu'a di a visitatu, acompianu de d. prefectu si d. primariu, stabilimentele publice. La visitarea ospitalului municipalu, d. ministru a spusu catra representatiunea municipala intre altele: „Interesele si staturintiele generale ale tieriei suntu, cá portulu Galati se fia Alexandri'a Dunarei pentru Romani'a, si ca pentru acést'a autoritatea municipala si mai cu séma d. primariu, in duplulu rol de antaiulu magistratu si agente alu guvernulu, se faca a se executá tóte imbunatatirile loru reclamate de asta positiune importanta; pentru ca ori care strainu inainte de a vidé Iasii, inainte de a vidé capital'a Romaniei, vede Galatii; de aceea trebuie a se face sacrificile necesarie pentru imbunatatirea sa.“ — In privinti'a midilóceloru de asigurare a disu: „... eu dloru, nu amu proprietati aici, dvóstra aveti; — trebuie dar' se imbunatatiti instrumentele pompieresci, care le-amu constatatu impreuna cu d. primariu, ca-ci suntu in cea mai prósta stare si nu de ajunsu; cele mai mici orasie din tiéra, atatu din partea de dincóce catu si dincólo de Milcovu, poseda mai bune si mai complete!“ Pentru teatru a disu: „... Faceti a se construi teatru; sciú ca inca din anulu 1860 erá adunatu

materialulu si planulu facutu, si acum dupa 9 ani vedu, ca acelu materialu a disparutu, si teatru nu s'a mai facutu; ocupative de lucrari serióse si statornice, pentru care ve voru binecuventá urmasii dvóstre; teatru este stabilimentulu civilisatoriu alu populatiunei; teatru inchide crasmile si cafenelele; teatru da hrana spiritulu etc etc. — Amu promisiunile de concursulu mai multoru cetatiani straini, cari voiescu a contribui cate cu 500 si 1000 galb. pentru a avé cate o loje.“ — Relativu la neajunsulu midilóceloru materiale, au disu: „... Creati venituri nóua, care nu lovescu in cele necesarie: darea pe vinu, este prea mica cate 20 parale de védra si pe rachiu cate 8 lei; — populatiunea nóstra este aplicata la... luxu; sporiti aceste accise care nu suntu de prim'a necesitate pentru viétia. — De si suntu formalitati obligatória cá tóte lucrarile se se faca prin licitatie, eu inse avendu incredere in dv., voiu aprobá a se face si prin regie; fiti intreprindietori de lucrari serióse si statornice, pentru care veti avea o popularitate trainica si cetatienii nu voru dice, ca veniturile se cheltuiescu zadarnicu. — Nu ve impunu, dar' ve invitú in interesulu generalu, a face o buna intrebuintiare de fondurile comunei, nu in lefi, pentru care suntu nemultiamiti unii din cetatieni, ci si in lucrari, care se se dice bine cheltuite.“ — A facutu apoi comparatiune intre comun'a Iasi si a nóstra, dicundu: „... Comun'a Iasi, care precum sciú eu, au decadiutu din splendórea sa, — lipsita de stim'a Domnéscá cá capitala, de autoritatile centrale, de acea lume numerósa, care apartiene de inaltele instantie, — prin crearea de venituri resonabile a fostu in stare de a plati o datória enorma de milióne, remasa inca din timpulu ocupatiunei austriace, — si astadi posede in cas'a sa sum'a de 30 mii galbeni numreariu, ce s'a vediutu chiaru si de catra In. Sa, — cifra destinata pentru imbunatatiri. Eu care amu inlaturatu amesteculu strainiloru din afacerile comunale amu desfiintiatu comisiunea infrumsetiarei orasiului in anulu 1860, pentru pucinulu resultatu, care s'a vediutu dela ea, nu voru veni inse póte altii éraši la ea, si atunci ar' fi... etc. etc.“ — „C. G.“

Sub totu orizontele politice atentiunea cea mai mare o trage „cestiunea Alabama“ escata de curundu intre Americ'a si Angli'a. Dupa resbelulu civilu de patru ani alu republicei americane purtatu in contra feudaliloru séu baroniloru de sclavi din statele de sudu se facuse sub pres. lui Johnson o invoieía cu Marea-Britania pentru desdaunarea perderiloru comerciale, ce le casiuá Angli'a sub timpulu resbelulu vendiendu corabii, munitiune si tóte celea necesaria pentru resbelu la revoltanti, inse intr'unu modu usioru. In 13 Aprile inse senatulu republicanu respinse invoierea facuta sub Johnson si prin solulu seu Mooley pretinde dela Angli'a 1100 mil. dolari séu 4000 mil. fl. cá desdaunare. Asta cestiune dela numele unei nai englese, care purtá numele unui statu „Alabama“, se numesce „cestiunea Alabama“. Acésta pretensiune au facutu in Angli'a o mare iritatie, incatu prin diurnale s'au si inceputu amenintiarile cu preponderantia a puteriloru. Si de aici se póte nasce unu conflictu intre Americ'a si Anglia, care póte incurcá in resbelu totu rotogolulu pamentului. —

Varietati.

— Dopusatii maghiari din Ardélú voira a tiené in Pesta la diet'a conferintia dimpreuna cu sasii, spre a introduce o unitate in procederea loru. Inse dupa uniune ar' fi unu ce cá acesta unu contrastu mare; — póte ca vreau se traga pe sasi, cá se se supuna maioritatii maghiare, in contra carei apoi se nu cuteze a-si deschide gur'a. Inse sasii remanu pe langa apararea drepturiloru loru nationali. —

— Statulu pensiunei militare in Austri'a dupa „Grazer Ztg.“ e preste 7 milióne, cu tóte acestea imultienduse pensionistii ministru de resbelu alu imperiului a avisatu comande generale, cá pe viitoriu se se propuna pentru pensionare numai cei in adeveru neapti la servitia. —

— Justitia gratificata cu 200 fl. La descoperirea si imputarea lui „N. fr. Pr.“ din Vien'a, cumca judele cercetatoriu Szarvassy pentru ostenelele sale in procedur'a procesuala in contra exprincipe-lui Karageorgevich ar' fi primitu dela ministru de justitia unu premiu asemnatu de 200 fl., impu-

tandu corumperea judecatiloru, respunde in „Pester Lloyd“ regimulu maghiaru — la acea imputatiune — marturisindu pe facia, ca fapt'a e drépta inse cá excusa se adauge, ca numitulu jude cercetatoriu nu e oficialu alu regimulu, ci e alesu la tribunalulu urbanu prin alegerea poporulu. „N. fr. Pr.“ reflecta acum, ca coruptiunea diace tocmai in premiarea judelei cercetatoriu nedependentu prin ministru, care, fiindu marturisita in publicu, e calificata a cangrena si pe alti judecatori dupa Szarvassy. —

— Proportione de minune in Ungari'a. Intre tóte denumirile próspete la tribunalulu supremu alu curiei regesci si la tabl'a regésca din Pest'a, vedemu intre 88 de denumiti numai patru romani, proportiunea vine dara cá unu la dóuedieci si doi, se intielege, ca proportiune de gratia, ca alta nu exista. —

— Unu furtu. Dlu G. D. ne impartasiesce, ca cutare ar' fi fostu prinsu de 2 ori in furtu si judecatu se dè fenulu furatu indereptu si 20 fl. penalitate, de alta data pentru furatu de struguri fù desbracatu si trasu la cas'a comunale, pedepsitu cu 8 fl. Cum va mai poté predica — elu — óre despre a 7 din cele diece porunci? — Voru respunde chesintienii, si cei celu sustienu in atare misiune. —

— Viétia lui Cuza-Voda memoriale de Dimitrie Bolintínéu. Faptele si ómenii acelei epoce; divanulu ad-hoc din Moldov'a. Alexandru Cuza se alege Domnu in Moldov'a, apoi in Romani'a. Faptele si ómenii acei epoce, care vinu se faca si epoc'a de astadi. Administrati'a in intru se degrada cu totulu, politic'a din afara se redica, se face demna si triumfa, 2 Maiu da resufletu poporulu si burghesii se calca de guvernulu, pactulu din 2 Maiu. Suveranitatea natiunei calcata de Domnu si de ministri.

Natiunea in dreptulu seu, contra cameriloru alese prin violintia si coruptiune, destitue pe Domnu si alege principe strainu cá o garantia pentru respectarea in viitoriu a pactulu intre natiunea suverana si Domnu. Sistemulu vechiu intardia in celu nou prin ómenii vechi, a esitu.

Pretiulu 2 sfanti, la librari'a Socec et Ioanide.

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele
medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica re pede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru mistuitórie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comptantu) ori la posta (Postachuahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa negociatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. Sill si negutiati. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jency in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiu unu; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negociatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negociatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisió'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S. Dietrich; Sigisió'a I. B. Deutsch, negociatori. 28

CURSURILE

la bursa in 21 Maiu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 50	„ „
London	—	—	124 „ 10	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	61 „ 15	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „ 10	„ „
Actiile bancului	—	—	741 „ —	„ „
„ creditului	—	—	280 „ 50	„ „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in
18 Maiu 1869:

Bani 76 — — Marfa 76-50.

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editatiunea: Cu tipariulu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.